



## **Universitätsbibliothek Paderborn**

**Hyperaspistes Diatribae Aduersus Serum Arbitrium  
Martini Lutheri**

**Erasmus, Desiderius**

**Coloniæ, 1526**

**VD16 E 3030**

4 Frustra, dicit, timeri se solu[m], ab illo q[...] sit m[u]ltis co[n]iuratis  
stipatus, tutiusq[ue] e[ss]e, manere cu[m] eccl[es]ia.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-34433**

¶ Itaq; nec multitudine negotiorū, nec rei difficultate, nec magnitudine eloquētiæ tuæ, nec timor retui, sed mero tedium, indignatōe & cōtēptu, seu (ut dicā) iudicio meo de tua diatribe, impeditus est mihi ipetus rñdēdi, ut illud interim taceā, qđ tuoppe tuo similis, satis prīnaciter obseruas, ne nō ubiq; luhricus & flexiloquus sis, ac vlysse cautor, inter scyllam & Charybdim tibi uideris nauigare, dum nihil uis assertū, rursus tñ assertor uideri, cū quo gñe hos minum, quid, rogo, potest conferri aut componi, nisi quis Prothei capiendi peritus fuerit? In qua re quid possim, & quid ea tibi profuerit, postea ostendam cooperante Christo.

¶ Ut igit̄ nūc rñdeā, nō est prorsus nlp;a cā. Vrgēt fideles in Ch̄rō frēs, expectationē oīm mihi objic̄tes, qđ Erasmi autoritas contēnenda nō sit, & Ch̄ri anæ doctrinæ ueritas periclitet in mltorū cordib⁹. Et mihi sane tandem in mentē uenit, silentiū meū satis piū nō fuissē, esseq; mihi a carnis meæ prudētia uel malitia illusum, ut nō satis memor eēm officij mei, quo debitor sum sapiētibus & insipiētibus, p̄sertim cū ad id uocer, tot fratrū p̄cibus. Q; uis eīm res nra talis est, q̄ extērno doctore nō est contēra, sed p̄ter eū qui plārat & rigat foris, etiā desideret sp̄m Dei, q̄ incrementū det, & uiuus uiua doceat intuss (q̄ cogitatio mihi iposuit) tñ cū liber sit ille sp̄us, ac spiret, nō ubi nos uolum⁹, s; ubi ipse uult, seruāda fuerat regla illa Pauli. Insta opportune, importune. Non em scimus, qua hora dñs uēturus sit. Esto, sint, qui magistrū sp̄m hactenus in meis l̄ris nondū senserūt & p̄ Diatriben illā sint p̄strati, forte nondū uenerat hora eorū. Et q̄s scit, si deus etiā te uisitare dignabit Optis

Optime Erasme, p me misere & fragile uasculū suū,  
ut felici hora (qd ex corde rogo p̄rem misericordia  
rū p Chrm dñm nřm) hoc libello ad te ueniā, & cha  
rissimū frēm lucifaciā. Nā & si male tu sentis &  
scribis de libero arbitrio, tñ a me tibi nō paruae de  
bent græ, qd mihi meā sñiam reddidisti lōge firmi  
orē, cum uiderē causam liberī arbitriū a tali tantoq;  
ingenio, summis uiribus agi, & adeo nihil pagi, ut  
peius habeat q̄ antea. Qd euidēs est argumētū, Lis  
berū arbitriū eē me mendaciū, qd exēplo mulies  
ris illius euāgelicæ, q̄ plus a medicis curar, eo peius  
h̄. Cumulata igit̄ reddet tibi a me grā, si p me cer  
tior fias, sicut ego p te firmior. Verū utruncq; donū  
est spūs, nō opus officij nři. Quare orādus est Deus  
ut mihi os, tibi uero & oībus cor aperiat, sitq; ipse  
magister corā in medio nostri, q̄ in nobis loquat &  
audiat. A te uero, mi Erasme, finas hoc me impetra  
re, utsic̄ ego tuā fero in his rebus ignoratiā, ita tu uī  
cissim, feras meā infantiā. Nō uni dat cūcta Deus.  
**A** Nec oīa possum⁹ oēs, seu ut Paul⁹ ait. Distributōes  
donorū sunt, idē aut̄ spūs. Reliquū igit̄ est, ut dona  
mutuas opas tradat, & alter suo dono alteri⁹ onus  
& penuriā portet, sic implebimus legē Chri.

¶ Principio aliqua capita præfatiōis tuæ p̄  
currere uolo, qbus nō nihil caussam nostrā grauas,  
& tuam adornas. Primo illud, qd etiam alīs libelis  
lis peruicaciā asserēdi in me reprehendis. Et in hoc li  
bello dicis, te adeo nō delectari asserrōibus, ut facis  
le in Scepticorū sñiam pedibus discessurus sis, ubi  
cunq; per diuinarū scripturarum inuiolabilem au  
toritatem & Ecclesiæ decreta liceat, qbus tuum sen  
sum ubiq; libens submittis, siue aslequeris qd præc

A 3 scribit